

IEA: Světový energetický výhled 2020 nastiňuje, jak se energetika může vypořádat s dopady pandemie koronaviru

Mezinárodní energetická agentura (IEA) vydala v polovině října pravidelně vydávanou studii Světový energetický výhled 2020 (World Energy Outlook 2020, WEO 2020) s výhledem na dalších 10 let. Letošní WEO 2020 se zaměřuje primárně na to, jak se světová energetika vypořádá s dopady pandemie koronaviru a jaké jsou možnosti energetického přechodu. WEO 2020 očekává, že okamžitými důsledky koronavirové pandemie v roce 2020 bude pokles globální poptávky po energii o 5 %, pokles emisí CO₂ sektoru energetiky o 7 % a pokles investic do energetiky o 18 %. Zároveň lze předpokládat, že globální spotřeba ropy klesne v roce 2020 o 8 % a spotřeba uhlí o 7 %.

Čtyři různé scénáře

Výhled pracuje se čtyřmi různými scénáři. Tyto různým způsobem nakládají s dvěma hlavními tématy – obnovou po koronavirové pandemii a možností dosáhnout energetického přechodu.

Prvním ze scénářů je Stated Policies, který reflektuje aktuální politiky a cíle a předpokládá, že se pandemii podaří dostat pod kontrolu v roce 2021. Podle tohoto scénáře se globální poptávka po energii dostane na úroveň před pandemií na počátku roku 2023.

V případě druhého scénáře Delayed Recovery, kdy se předpoklady ve srovnání s prvním scénářem liší pouze v pozdějším ukončení pandemie, a tedy předpokladem delšího a většího dopadu, se poptávka po energii zotaví až v roce 2025.

Sustainable Development je scénář, který popisuje vývoj, aby svět mohl dosáhnout uhlíkové neutrality do roku 2070. Kromě významného rozvoje obnovitelných zdrojů elektřiny tento scénář předpokládá významný nárůst technologií pro zachytávání a uskladňování/využívání uhlíku (CCS/U), vodíku, ale také další rozvoj jaderné energetiky.

Poslední scénář Net Zero Emissions by 2050 zkoumá možnost dosáhnout globální uhlíkové neutrality již v roce 2050. Takový scénář by vyžadoval kupříkladu masivní energetické úspory, změny v chování, inovace a významné urychlení rozvoje obnovitelných zdrojů a elektrifikace.

Poptávka po uhlí se již neobnoví

Obnovitelné zdroje energie hrají významnou roli ve všech zkoumaných scénářích WEO 2020, přičemž nejdůležitější jsou solární elektrárny. Podle dat IEA jsou solární elektrárny ve

většině zemí levnější než elektrárny uhelné či plynové. Zároveň solární elektrárny produkují elektřinu za jednu z nejnižších cen.

„Vidím, že se soláry stanou novým králem světových elektrických trhů. Na základě dnešních politik jsou (solární elektrárny) na cestě lámat po roce 2022 každý rok rekordy v rozvoji. Pokud vlády a investoři zintenzivní své úsilí v oblasti čisté energetiky v souladu s naším scénářem Sustainable Development, tak bude růst solárních a větrných elektráren ještě úžasnější – a velice povzbuzující v úsilí překonat světovou klimatickou výzvu,“ uvádí Fatih Birol, výkonný ředitel IEA.

Fosilní paliva podle IEA čelí různým výzvám. WEO 2020 predikuje, že se ve scénáři Stated Policies poptávka po uhlí již nikdy nevrátí na úroveň před pandemií. Podíl uhlí v energetickém mixu má v roce 2040 klesnout pod 20 %. Poptávka po zemním plynem naopak silně poroste, zejména v Asii. Výhled poptávky po ropě je velice nejistý a je úzce spojený s dopady světové pandemie.

Zdroj: Anopress, NEWTON Media, a.s., www.oenergetice.cz, 27.10.2020